MAY-002-001307 Seat No. ________

B. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

October/November – 2016

Accounting & Finance-III

(New Course)

Faculty Code : 002
Subject Code : 001307

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખવા.
(૨) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.
(૩) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ મિ. સાગરના ધંધાની નીચેની વિગતો પરથી તા. ૩૧-૧૨-૧૫ના રોજનું સ્થિતિદર્શક નિવેદન તથા તૂટ ખાતું તૈયાર કરો. ૨૦

	ચોપડે દર્શાવેલ રૂ.	ઉપજવા ધારેલ રૂ.
બિનસલામત લેણદારો	૨૭,૦૦૦	-
પસંદગીના લેણદારો	૩,૦૦૦	-
પરચૂરણ મિલકતો	૩૦,૦૦૦	૧૫,૧૫૦
મકાન (ગીરો-લેણદારો)	૨૨,૫૦૦	૧૬,૯૫૦
પ્રથમ હક્ક ધરાવતા લેણદારો	૧૫,૦૦૦	-
બીજો હક્ક ધરાવતા લેણદારો	૪,૫૦૦	-

મિ. સાગરે તા. ૧-૧-૨૦૧૩ના રોજ ધંધો શરૂ કર્યો હતો. ત્રણ વર્ષ દરમ્યાન તેણે ઉપાડ પેટે રૂ. ૧૨,૬૦૦ ઉપાડ્યા હતા અને વેપારમાં નુકસાન રૂ. ૨૧,૦૦૦ થયું હતું. આ ત્રણ વર્ષમાં તેણે સટ્ટામાં રૂ. ૯૦૦ ગુમાવ્યા હતા. તેની પાસે અંગત બૅન્ક ડિપોઝીટ રૂ. ૧,૫૦૦ છે. રિસીવરનું ખર્ચ રૂ. ૧૫૦ થશે.

અથવા

૧ મિ. એક્સે તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ નાદારીની અરજી કરી ત્યારે તેની સ્થિતિ નીચે મુજબ હતી : ૨૦

(૧)

મિલકતો	ચોપડે કિંમત રૂ.	ઉપજવા યોગ્ય કિંમત રૂ.
મકાન	૧,૫૦,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
મશીનરી	૮૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
દેવાદારો	૫૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
સ્ટૉક	૪૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
રોકડ-બૅન્ક	૧૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦
લેણીહૂંડી	૮,૦૦૦	૮,૦૦૦
અન્ય મિલકતો	૮૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦

(૨) લેણદારો : બિનસલામત લેણદારો રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦, પસંદગીના લેણદારો રૂ. ૧૦,૦૦૦, મકાન પર પ્રથમ ગીરો લોન રૂ. ૩૦,૦૦૦, મકાન પર બીજો ગીરો લોન રૂ. ૭૦,૦૦૦

(૩) ત્રણ વર્ષ પહેલાં મિ. એક્સે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ની મૂડીથી ધંધો શરૂ કર્યો હતો. આ મૂડી પર વાર્ષિક ૧૦% વ્યાજ ગણવામાં આવે છે. પ્રથમ બે વર્ષનો કુલ નફો રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ છે. જ્યારે ત્રીજા વર્ષની ખોટ રૂ. ૬૦,૦૦૦ છે. તેનો કુલ ઉપાડ રૂ. ૬૨,૦૦૦ છે.

(૪) વટાવેલી હૂંડી રૂ. ૧૦,૦૦૦ છે, જેમાંથી રૂ. ૨,૦૦૦ની હૂંડી નકારાશે.

(૫) રિસીવરનો ખર્ચ અને મહેનતાણું રૂ. ૫,૦૦૦ છે.

(૬) બિનસલામત લેણદારોમાં નાદારની પત્નીની લોન રૂ. ૧૦,૦૦૦ સમાયેલ છે. ૮૦% રકમ તેણીએ સ્ત્રીધનમાંથી આપેલ છે.

(૭) મિ. એક્સે ૧.૧.૨૦૧૫ના રોજ પોતાના મિત્રને રૂ. ૫૦,૦૦૦ની કિંમતનું ધંધાનું ફર્નિચર બક્ષિસ આપેલ છે. તા. ૩૧.૩.૨૦૧૬ના રોજ તેની કિંમત રૂ. ૨૦,૦૦૦ છે.

ઉપરની વિગતો પરથી મિ. એક્સનું સ્થિતિદર્શક નિવેદન તથા તૂટ ખાતું તૈયાર કરો.

૨ અરવિંદ પટેલ એક નાના ખેડૂત છે. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના વર્ષની તેમની ખેતીને લગતી આવક-ખર્ચની તથા અન્ય વિગતો નીચે મુજબ આપે છે : ૨૦

શરૂઆતનો સ્ટૉક (રૂ.) : ખાતર - ૯,૦૦૦, ડાંગર - ૬,૦૦૦, જંતુનાશક દવા - ૭,૫૦૦

ખરીદી (રૂ.) : ખાતર - ૩૦,૦૦૦, ડીઝલ - ૧૨,૦૦૦, બિયારણ - ૨૨,૫૦૦

મજૂરી ચૂકવી (રૂ.) : કાયમી કામદારો - ૧૨,૦૦૦, છૂટક કામદારો - ૧૫,૦૦૦

પશુધન પાછળનો ખર્ચ .... રૂ. ૯,૦૦૦

સાધન રીપેરિંગ ખર્ચ........................... રૂ. ૬૦૦૦

જમીન-મહેસૂલ .... રૂ. ૩,૧૫૦

પાક વીમાનું પ્રીમિયમ.......................... રૂ. ૧,૫૦૦

ખેતીની મોટરનું વીજળી બિલ ....રૂ. ૧૮,૦૦૦

ખેતીની મિલકતોનો ઘસારો .... રૂ. ૪,૫૦૦

પોતાની મિલકતોનો ઘસારો.................... રૂ. ૧,૫૦૦

મશીન અને સાધનોની ખરીદી ....રૂ. ૩૦,૦૦૦

ચેતન પટેલ પાસેથી ઉછીના .... રૂ. ૭,૫૦૦

કાયમી કામદારોને ચૂકવવાની બાકી મજૂરી...... રૂ. ૨,૦૦૦

પરાગ પટેલની લોન ૭૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) ઘઉંનું ઉત્પાદન ૯૦૦૦ કિ.ગ્રા. થયેલું જેની પડતર કિ.ગ્રા.દીઠ રૂ. ૮ ગણવાની છે.

(૨) ૭૫૦૦ કિ.ગ્રા. ઘઉંનું કિ.ગ્રા.દીઠ રૂ. ૧૦ લેખે વેચાણ કરેલ છે. ૩૦૦ કિ.ગ્રા. ઘઉં ઘરવપરાશ માટે લીધા હતા. ૩૦૦ કિ.ગ્રા. ઘઉં ચોરાઈ ગયા હતા, ૧૫૦ કિ.ગ્રા. ઘઉં ઢોરને ખવડાવવા માટે ઉપયોગમાં લીધા હતા.

(૩) બાજરીનું ઉત્પાદન ૪૫૦૦ કિ.ગ્રા. થયેલું જેની પડતર કિ.ગ્રા.દીઠ રૂ. ૫ ગણવાની છે.

(૪) ૩૦૦૦ કિ.ગ્રા. બાજરીનું રૂ. ૮ લેખે વેચાણ કરેલ છે. ૩૦૦ કિ.ગ્રા. બાજરી ઘરવપરાશ માટે લીધી હતી. ૩૦૦ કિ.ગ્રા. બાજરી ધર્માદામાં આપી હતી. ૧૫૦ કિ.ગ્રા. બાજરી મજૂરોને મજૂરીના બદલામાં આપી હતી.

(૫) દૂધનું ઉત્પાદન ૪૫૦૦ લિટર થયેલ, લિટરદીઠ રૂ. ૧૨ લેખે વેચ્યું હતું.

(૬) ડાંગરનું કુલ ઉત્પાદન રૂ. ૨૨,૫૦૦માં વેચેલ છે.

(૭) ઘી ૧૫૦ કિ.ગ્રા. રૂ. ૫૦૦ના કિલો લેખે વેચેલ છે.

કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૨ રામજી પટેલના બે ખેતરો છે. ખેતર 'X' અને ખેતર 'Y'. નીચેની વિગતો પરથી તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે બંને ખેતરોનાં કૃષિ ખાતાં, નફા-નુકસાન ખાતું અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો. ૨૦

શરૂઆતનો સ્ટૉક : .... બિયારણ - X રૂ. ૯૦૦, Y રૂ. ૮૦૦,

ખાતર - X રૂ. ૭,૦૦૦, Y રૂ. ૬,૦૦૦

ખરીદી : .... ખાતર - X રૂ. ૩,૦૦૦, Y રૂ. ૨,૦૦૦

ખરીદી : .... બિયારણ - X રૂ. ૫૦૦, Y રૂ. ૪૦૦૦

જંતુનાશક દવા - X રૂ. ૩,૦૦૦, Y રૂ. ૬,૦૦૦

ટ્રેક્ટરના ખર્ચા .... રૂ. ૩૦,૦૦૦

ટ્રેક્ટર ડીઝલ .... રૂ. ૧૦,૦૦૦

ખર્ચના બાકી દેવાં...રૂ. ૪,૦૦૦

પાણી ચાર્જ ....*X* રૂ. ૧૦૦૦, *Y* રૂ. ૩,૦૦૦

ટ્રેક્ટરની કિંમત...રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦

ટ્રેક્ટર રીપેરિંગ ....રૂ.૨૦,૦૦૦

દૂધ વેચાણ...રૂ. ૪,૦૦૦

ઘાસ વેચાણ ....રૂ. ૨,૦૦૦

મજૂરી ....*X* રૂ. ૨,૦૦૦, *Y* રૂ. ૫,૦૦૦

અન્ય સાધનો .... રૂ. ૫૦,૦૦૦

જમીન-મહેસૂલ .... *X* રૂ. ૪૦૦, *Y* રૂ. ૭૦૦

ઢોરની શરૂની કિંમત .... રૂ. ૨૦,૦૦૦

વીમા પ્રીમિયમ :

ઢોરનું ....રૂ. ૧,૦૦૦

પાકનું ....રૂ. ૨,૦૦૦

પાક વેચાણ.....................*X* રૂ. ૧,૨૩,૦૦૦, *Y* રૂ. ૨,૩૦,૦૦૦

શાકભાજી વેચાણ.........................*X* રૂ. ૭,૮૦૦, *Y* રૂ. ૮,૯૦૦

બૅન્ક ડિપોઝીટ .... રૂ. ૫૦,૦૦૦

રોકડ .... રૂ. ૨૧,૪૦૦

મૂડી ....રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦

ખેતર ....રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦

સહકારી મંડળીની લોન..................................... રૂ. ૭૫,૦૦૦

ઢોરના ખર્ચા ....રૂ. ૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) આખર સ્ટૉક : બિયારણ : ખેતર - X રૂ. ૯,૮૦૦ અને ખેતર - Y રૂ. ૫,૪૦૦

ખાતર : ખેતર - X રૂ. ૬,૭૦૦ અને ખેતર - Y રૂ. ૨,૩૦૦

અનાજ : ખેતર X રૂ. ૩,૩૦૦ અને ખેતર - Y રૂ. ૨,૨૦૦

(૨) મજૂરીના બદલામાં આપેલ પાક : ખેતર X રૂ. ૩,૦૦૦ અને ખેતર - Y રૂ. ૬,૦૦૦

(૩) ટ્રેક્ટર અને અન્ય સાધનો પર ૧૦% લેખે ઘસારો ગણો.

(૪) ઉપાડ : X રૂ. ૬૦૦ અને Y રૂ. ૫૦૦

(૫) ઢોરની આખર કિંમત રૂ. ૧૮,૦૦૦

૩ તા. ૧-૧-૨૦૧૬થી જાનુ લિ.નો ચાલુ ધંધો ખરીદી લેવા માટે પ્રણવ લિ.ની તા. ૧-૪-૨૦૧૬ના રોજ સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. **૧૫**

તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું તેનું વેપાર ખાતું અને નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે :

ઉ. જ.

વિગત	**રૂ.**	**વિગત**	**રૂ.**
વ્યવસ્થિત ખરીદી :		વેચાણ :	
૧-૧ થી ૩૧-૩ સુધીની ૧૫,૦૦૦		૧-૧ થી ૩૧-૩ સુધીનું ૨૦,૦૦૦	
૧-૪ થી ૩૧-૧૨ સુધીની ૬૦,૦૦૦	૭૫,૦૦૦	૧-૪ થી ૩૧-૧૨ સુધીનું ૮૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
કાચો નફો (ન.નુ. ખાતે લઈ ગયા)	૨૫,૦૦૦		
	૧,૦૦,૦૦૦		૧,૦૦,૦૦૦
વહીવટી ખર્ચા	૧૦,૦૦૦	કાચો નફો (વેપાર ખાતેથી લાવ્યા)	૨૫,૦૦૦
ઘાલખાધ	૫૦૦	શેર ટ્રાન્સફર ફી	૫૦
પ્રાથમિક ખર્ચા	૧,૩૦૦		
જાહેરાત ખર્ચ	૨૫૦		
સેલ્સમેનનો પગાર	૬૦૦		
સેલ્સમેનનું કમિશન	૧,૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૧૧,૪૦૦		
	૨૫,૦૫૦		**૨૫,૦૫૦**

અન્ય જરૂરી માહિતી નીચે મુજબ આપવામાં આવી છે :

(૧) નોંધણી પહેલાંનું રોકડ વેચાણ રૂ. ૧૦,૦૦૦, જ્યારે નોંધણી પછીનું રોકડ વેચાણ રૂ. ૫૦,૦૦૦ હતું.

(૨) ઘાલખાધ પૈકી રૂ. ૧૦૦ની ઘાલખાધ કંપનીએ જાનુ લિ. પાસેથી લીધેલા દેવાદારો પૈકીની છે, બાકીની તા. ૧-૧-૨૦૧૬થી શરૂ કરેલ ધંધાના દેવાદારો પૈકીની છે.

(૩) વહીવટી ખર્ચામાં રૂ. ૧,૦૦૦ ડિરેક્ટર ફીનો સમાવેશ થયેલ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી નોંધણી પહેલાંનો અને નોંધણી પછીનો નફો કે નુકસાન દર્શાવતું નફાનુકસાન ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૩ કાર્યશીલ મૂડીના વિવિધ ખ્યાલો સમજાવો. કાર્યશીલ મૂડીને અસર કરતાં કોઈ પાંચ પરિબળો સમજાવો. **૧૫**

૪ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ **ત્રણ**) **૧૫**

(૧) હકના શેર

(૨) સેબી(SEBI)નાં કાર્યો

(૩) રોકાણકારોને જામીનગીરી નોંધણીના ફાયદા

(૪) ઓવર-ટ્રેડિંગ

(૫) ડિબેન્ચર ટ્રસ્ટ ડીડ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Give answers of all questions in main answer book only.

(2) Show necessary calculation as a part of your answer.

(3) Figures to the right side indicate full marks of the question.

1 Due to his inability to meet his liabilities, Mr. Sagar was forced to file insolvency on 31.12.2015. His position as under on that date. **20**

	Book value Rs.	Estimated to realize Rs.
Unsecured creditors	27,000	-
Preferential creditors	3,000	-
Sundry assets	30,000	15,150
Building (security for mortgage)	22,500	16,950
Loan - first mortgage	15,000	-
Loan - second mortgage	4,500	-

Mr. Sagar started his business on 1.1.2013 with a capital which he does not remember. He has withdrawn Rs. 12,600 during the three years for his private use, and has incurred losses of Rs. 21,000 during these years. Speculation losses were Rs. 900.

His personal bank deposit was Rs. 1,500. Assuming receiver's expenses to be Rs. 150.

Prepare a Statement of Affairs and Deficiency Account.

OR

1 Mr. X applied for insolvency on 31.3.2016. His position on that date was as under : **20**

(1)

Assets	Book value Rs.	Estimated to realize Rs.
Building	1,50,000	70,000
Machinery	80,000	50,000
Debtors	50,000	30,000
Stock	40,000	30,000
Cash-Bank	10,000	10,000
Bills receivable	8,000	8,000
Other assets	80,000	20,000

(2) Creditors: Unsecured creditors - Rs. 2,00,000, Preferential creditors Rs. 10,000, first mortgage on building - Rs. 30,000, second mortgage on building - Rs. 70,000.

(3) Mr. X started the business before three years with capital of Rs. 1,00,000; on this capital 10% interest is calculated. The total profit for first two years is Rs. 1,00,000 and the loss of the third year is Rs. 60,000. His total drawings are Rs. 62,000.

(4) Bills discounted are Rs. 10,000 of which the bills of Rs. 2,000 will be dishonoured.

(5) Receiver's expenses and remuneration are Rs. 5,000.

(6) Unsecured creditors include insolvent's wife's loan of Rs. 10,000. She has given 80% of the loan from "Stri-Dhan".

(7) Mr. X gifted furniture of his business worth Rs. 50,000 to his friend on 1.1.2015. On 31.3.2016, its value is Rs. 20,000.

From the above information, prepare Statement of Affairs and Deficiency Account of Mr. X.

2 Arvind Patel is small farmer. He gives you income and expenditure figure and other information for the farm for the year ended 31.3.2016 : **20**

Opening stock : (Rs.) Fertilizers-9,000, Paddy - 6,000, Pesticides - 7,500

Purchases : (Rs.) Fertilizers - 30,000, Diesel - 12,000, Seeds - 22,500

Wages paid: (Rs.) Permanent workers - 12,000, Casual workers - 15,000

	Rs.
Expense of live stock	9,000
Tool repairing	6,000
Land revenue	3,150
Insurance premium for crop	1,500
Farms electrical motor bill	18,000
Depreciation on farm assets	4,500
Depreciation on own assets	1,500
Machine and tools purchased	30,000
Borrowed from Chetan Patel	7,500
Outstanding wages for permanent workers	2,000
Repayment of Parag Patel's loan	75,000

Other Information :

(1) Production of wheat was 9000 kg. which cost to be considered Rs. 8 per kg. of this production.

(2) Wheat of 7500 kg. were sold at Rs. 10 per kg. Wheat of 300 kg. were taken for personal use. Wheat of 300 kg. were stolen away. Wheat of 150 kg. were used for feeding his cattle.

(3) Production of Millet was 4500 kg. which cost to be considered Rs. 5 per kg out of this production.

(4) Millet of 3000 kg. were sold at Rs. 8 per kg. Millet of 300 kg. were taken for personal use. Millet of 300 kg. were given as donation. Millet of 150 kg. were given to workers in lieu of wages.

(5) Production of Milk was 4500 liters; it was sold out at Rs. 12 per liter.

(6) Paddy production was sold out for Rs. 22,500

(7) Ghee was sold 150 kg. at Rs. 500 per kg.

Prepare Farm Account.

OR

2 Ramaji Patel has two fields X and Y. Prepare from the following information the Farm Accounts for both the fields, Profit and Loss Account and Balance Sheet for the year ended 31.3.2016. **20**

Opening stock (Rs.) .... Seeds *X* 900 and *Y* 800

Fertilizer *X* 7,000 and *Y* 6,000

Purchases (Rs.) .... Fertilizer *X* 3000 and *Y* Rs. 2,000

Purchases (Rs.) .... Seeds *X* 500 and *Y* 4,000

Pesticides *X* 3,000 and Y 6,000

	Rs.
Tractor expenses	30,000
Tractor diesel	10,000
Outstanding expenses	4,000
Irrigation charge :	X 1,000 and Y 3,000
Tractor value	1,00,000
Tractor repairing	20,000
Sales of milk	4,000
Sales of grass	2,000
Wages :	X 2,000 and Y 5,000
Other instrument	50,000
Land revenue :	X 400 and Y 700
Valuation of cattle (opening)	20,000
Insurance premium :	
Cattle	1,000 and
Crops	2,000
Crop sales :	X 1,23,000 and Y 2,30,000
Sales vegetables :	X 7,800 and Y 8,900
Bank Deposits	50,000
Cash	21,400
Capital	1,00,000
Field	2,00,000
Loan from Co-operative society	75,000
Cattle expenses	5,000

Other Information :

(1) Closing stock Rs. : Seeds - X 9,800 and Y 5,400, Fertilizers - X 6,700 and Y 2,300 and Grains - X 3,300 and Y 2,200

(2) Crops against wages Rs. : X 3,000 and Y 6,000

(3) Provide depreciation on tractor and other instruments at 10%.

(4) Crops against drawings Rs. : X 600 and Y 500

(5) Closing valuation of cattle Rs. 18,000.

3 Pranav Ltd. has been incorporated on 1.4.2016 to purchase the business of Janu Ltd from 1.1.2016. Its Trading Account and Profit and Loss Account for the year ended 31.12.2016 are as under : **15**

Particulars	**Rs.**	**Particulars**	**Rs.**
To Adjustment purchases		By Sales	
From 1.1 to 31.3 15,000		From 1.1 to 31.3 20,000	
From 1.4 to 31.12 60,000	75,000	From 1.4. to 31.12 80,000	1,00,000
Gross profit transferred			
to P&L A/c.	25,000		
	1,00,000		1,00,000
To administrative expenses	10,000	By Gross profit b/d	25,000
Bad debts	500	Share transfer fees	50
Preliminary expenses	1,300		
Advertisement	250		
Salesmen's salary	600		
Salesmen's commission	1,000		
Net profit	11,400		
	25,050		**25,050**

Other necessary information is given below :

(1) Cash sale of pre-incorporation period was Rs. 10,000 and cash sales of post-incorporation period was Rs. 50,000.

(2) Out of bad debts, Rs. 100 relates to the debtors taken over from Janu Ltd. and the remaining relates to business that as started from 1.1.2016.

(3) Administrative expenses include Rs. 1,000 for director's fees.

From the above information, prepare a statement showing pre-incorporation and post-incorporation profit or loss.

OR

3 Explain various concepts of working capital. Explain any five factors affecting the working capital. **15**

4 Write short notes : (any **three**) **15**

(1) Right shares

(2) Functions of SEBI

(3) Advantages of listing of securities to investors

(4) Over-trading

(5) Debenture Trust Deed.

રફ કામ માટેની જગ્યા / SPACE FOR ROUGH WORK

રફ કામ માટેની જગ્યા / SPACE FOR ROUGH WORK